

Rigorózna štátna skúška – európske štúdiá a politiky
platné od AR 2019/2020

Tézy k predmetu: Štátna skúška z politológie

- 1. Zmluvné základy EÚ** (Prehľad primárneho práva EÚ ako aj objasnenie kontextu, v ktorom boli prijaté zmluvy EÚ. Základné znalosti o právnom pozadí politik EÚ, inštitucionálnych zmenách spôsobených právom EÚ a povinnostiach pre členské štáty. Ďalšou témou je povaha zákonov sekundárneho práva - nariadenia, smernice, rozhodnutia, odporúčania a stanoviská)
- 2. Zákon o vnútornom trhu EÚ** (Prehľad o voľnom pohybe tovaru, osôb, služieb a kapitálu vrátane znalostí o výnimkách v kontexte štyroch slobôd. Prehľad pravidiel štátnej pomoci a voľnej hospodárskej súťaže s dôrazom na úlohu Európskej komisie v súvislosti s fúziami podnikov a zneužívaním dominantného postavenia na trhu. Znalosť rozdielov medzi jednotlivými úrovňami integrácie z oblasti voľného obchodu do politickej únie)
- 3. Ochrana ľudských práv v EÚ** (Prehľad historického vývoja ochrany ľudských práv v EÚ a kontext prijímania Charty základných práv EÚ a jej obsahu, úloha Súdneho dvora EÚ. Súčasťou otázky je aj kontrolný mechanizmus v Štrasburgu - Európsky súd pre ľudské práva, požiadavky na sťažnosti, ich prípustnosť a súvisiace postupy. Ďalšou témou je možnosť prístupu EÚ k Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách)
- 4. Federalizmus** (Komplexné zhrnutie teórie federalizmu vrátane charakterizácie primárnych federalistických prvkov, prehľad autorov a ich prác, ktoré sa zaoberajú touto problematikou, schopnosť interpretovať európsku integráciu vo svetle federalistických pojmov)
- 5. Funkcionalizmus a neofunkcionalizmus** (Komplexné zhrnutie teórií funkcionalizmu a neofunkcionalizmu, poznanie základných rozdielov medzi týmito dvoma teóriami, prehľad autorov a ich diel, schopnosť interpretovať európsku integráciu vo svetle teórie (neo) funkcionalizmu)
- 6. Medzivládna úroveň a prístupy** (Komplexné zhrnutie intergovernmentalizmu vrátane prehľadu autorov a ich prác, ktoré sa zaoberajú touto problematikou. Schopnosť interpretovať európsku integráciu prostredníctvom medzivládneho prístupu)
- 7. Ostatné teoretické koncepty európskej integrácie** (Komplexný prehľad ďalších teoretických prístupov k európskej integrácii, najmä v prípade viacúrovňového riadenia, koncepcie politických sietí, transakcionalizmu, agent-principal modelu, sociálneho konštruktivismu atď., Vrátane schopnosti aplikácie týchto prístupov k príkladom európskej integrácie)

8. **Koncepcia europeizácie** (Komplexný pohľad na koncepciu europeizácie a jej kľúčové prvky, autori a dôležité diela vrátane výskumu, aktuálne otázky a budúce perspektívy tohto konceptu. Schopnosť teoretickej aplikácie na konkrétne príklady, vrátane vymedzenia pojmu a súvisiacich procesov týkajúcich sa adaptácie politiky, transformácie a reakcií na europeizáciu)
9. **Koncepcia politickej analýzy** (Komplexný pohľad na koncepciu politickej analýzy vrátane základných prístupov pri skúmaní a analýze základných dimenzií. Schopnosť aplikácie konceptu na konkrétne príklady v európskej integrácii)
10. **Globalizácia** (Schopnosť definovať proces globalizácie vrátane poznania špecifických prejavov tohto procesu v rámci medzinárodných a európskych štruktúr)
11. **Regionalizmus a mimoeurópske integračné zoskupenia** (Komplexný prehľad základných teórií regionalizmu, vrátane zoskupení mimo Európy, ako sú Mercosur, NAFTA, ASEAN, APEC, BRIC a Africká únia)
12. **Politické, hospodárske a bezpečnostné dôsledky globalizácie** (Znalosť súčasných problémov súvisiacich s globalizáciou, ako sú otázky migrácie, spolupráca v boji proti terorizmu, prepojenie trhov, problémy rozvojového sveta atď.)
13. **Národný štát v globalizačnom procese** (Ako globalizácia ovplyvňuje národný štát, vrátane poznania rozdielov medzi modernými, postkoloniálnymi a postmodernými štátmi)
14. **Aktuálne otázky európskej integrácie** (Súhrn vybraných otázok európskej integrácie, napríklad otázka demokratického deficitu, otázky európskej identity, otázky euroskepticizmu atď.)
15. **Volebné právo a jeho vývoj v Európe** (Vývoj hlasovacích práv a súťaživých volieb v Európe, úsilie o zabezpečenie prístupu pre všetkých občanov vo vláde, základné princípy reprezentatívnej a priamej demokracie, Stein Rokkan a analýza vývoja volebného práva. Všeobecnosť volebného zákona a jeho historické rozdiely u žien a mužov, rovnosť volebného práva a možnosti jeho porušenia v prípade utvárania volebných obvodov)
16. **Teórie volebných systémov** (Klasifikácia volebných systémov vrátane väčšinových, semiproporčných, proporčných a zmiešaných volebných systémov. Klasifikácia väčšinového volebného systému a základné charakteristiky jednotlivých typov. Vplyv volebných systémov na stranický systém. Hlavné premenné pomerného volebného systému. Klasifikácia zmiešaných volebných systémov)
17. **Volebné systémy v západoeurópskych štátoch** (Vybrané príklady volebných systémov a ich vývoj v západoeurópskych štátoch, prepojenie skutočného vplyvu volebného systému v týchto štátoch, teoretické chápanie rôznych volebných systémov, špecifické volebné systémy)

UNIVERZITA SV. CYRILA A METODA V TRNAVE
NÁM. J. HERDU 2, 917 01 TRNAVA
FAKULTA SOCIÁLNYCH VIED
Bučianska 4/A, 917 01 Trnava

- 18. Volebné systémy vo východoeurópskych štátoch** (Vybrané príklady volebných systémov a ich vývoj vo východoeurópskych štátoch, prepojenie skutočného vplyvu volebného systému v týchto štátoch, teoretické chápanie rôznych volebných systémov, špecifické volebné systémy)